

ZÁPIS

z obhajoby disertační práce paní **Mgr. Moniky VAŇKOVÉ**

konané dne 24. 9. 2012.

Téma práce: „**Osobní identita adolescentů – uživatelů drog po nástupu do terapie**“.

Přítomní: Doc. PhDr. Milan Rymeš, CSc.; PhDr. Hedvika Boukalová, Ph.D.; Prof. PhDr. Jaromír Janoušek, DrSc.; PhDr. Ivan Slaměník, CSc.; Doc. PhDr. Jiří Štikar, CSc.; Prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Předseda komise p. doc. PhDr. Milan Rymeš, CSc. zahájil obhajobu a představil přítomným kandidátku Mgr. Moniku Vaňkovou.

Školitelka paní prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc. představila doktorandku a seznámila komisi s její disertační prací.

Kandidátka Mgr. Monika Vaňková seznámila přítomné se svou disertační prací. Sdělila zejména: V popisu teoretické části práce se zabývala vývojovými aspekty adolescence, identitou jako klíčovým tématem dospívání a specifiky užívání drog v adolescenci. V popisu praktické části práce kandidátka zmínila výzkumné cíle a otázky, charakteristiky výzkumných dat, metody jejich sběru – dotazník, polostrukturovaný rozhovor, pozorování, zápisy z terapie, textové dokumenty, deníky, kresby atd.. Poté kandidátka seznámila komisi s výsledky své práce – psychosociálními charakteristikami adolescentních uživatelů drog a závěry ohledně identity v podrobně zpracovaných kazuistických studiích.

Poté oponenti přednesli závěry svých posudků - PhDr. Hedvika Boukalová, Ph.D., prof. doc. PhDr. Michal Miovský, Ph.D. nebyl přítomen a závěry jeho posudku přednesl předseda komise doc. PhDr. Milan Rymeš, CSc..

Kandidátka Mgr. Monika Vaňková odpovídá na posudky oponentů /uvedeny některé hlavní body z posudků a odpovědi na ně/:

- Posudek: Rozpor výzkumné a teoretické roviny oproti klinické rovině.

Odpověď: Kandidátka zmiňuje, že její disertační práce zrcadlí v klinické rovině její dlouholetou profesní praxi - celkem 16 let intenzivního psychologického kontaktu s adolescentními uživateli drog a jejich rodinnými příslušníky v pobytové a ambulantní péči.

- Posudek: Široký záběr teoretické části práce, chybí jasné zaostření korespondující s výzkumnou částí.

Odpověď: Kandidátka uvádí, že s literaturou pracovala tak, aby v co nejširší rovině zachytila tematické okruhy, které se týkají tématu užívání drog u českých adolescentů. Přínos extenzivního zpracování teoretické části spatřuje v tom, že může zprostředkovat přehled odborníkům ze sféry klinické, pedagogické, sociální atd. Pro hlubší zpracování zvolila téma identity, které je pro adolescenty klíčové.

- Posudek: Využití především domácích monografií, zahraniční literatura využita spíše doplňkově.

Odpověď: Kandidátka hovoří o seznamu literatury: 57% českých (a slovenských) oproti 43% zahraničních citačních zdrojů. Využívala ve větším rozsahu publikace českých autorů, neboť se domnívá, že čeští autoři ve svých příspěvcích vystihují lépe problematiku v českém kulturním prostředí.

- Posudek: Doporučení výraznějšího vyzdvižení vztahů adolescentů k vrstevníkům.

Odpověď: Kandidátka souhlasí, že vztah k vrstevníkům by si zasloužil samostatnou kapitolu či samostatnou disertační práci. V disertaci se tématu věnuje na str. 23 - 25 /čeští autoři/, dále na str. 47 - 49 /zahraniční autoři/.

Oponenti nemají další připomínky k vystoupení kandidátky.

Diskuse:

Prof. PhDr. Jaromír Janoušek, DrSc. vyzdvihl nespornou aktuálnost a důležitost tématu předložené disertační práce. Dále doporučil doplnit do citované literatury prameny prof. PhDr. Viery Bačové, DrSc. Ocenil velké praktické zkušenosti kandidátky v oblasti drogové závislosti

mladistvých a vyjádřil, že by bylo vhodné zpracovat v disertaci více kazuistik. Vzněl ke kandidátce dotaz – jaká jsou specifika obratu v psychice a projevech adolescentů, kteří dosahují úspěchů v léčení drogové závislosti.

Odpověď: Kandidátka zmiňuje, že v kapitole věnované identitě autorku, paní V. Bačovou, cituje. Dále souhlasí s doporučeními. Poté rozvíjí specifika psychického obratu u adolescentů během protidrogové terapie – zejména změny v identitě. Hovoří o procesu změny identity - od identity orientované na drogy, přes tzv. duální identitu /touha po droze i touha abstinovat/ po nové obsahy identity - pocit zodpovědnosti za své chování, plány do budoucího života bez užívání drog atd.

Doc. PhDr. Jiří Štikar, CSc. připomíná význam stimulace podpory rodiny adolescentních uživatelů drog.

Odpověď: Kandidátka hovoří na základě své praxe v dané oblasti o významu práce s celým rodinným systémem zejména s cílem udržet nastartované změny adolescentů po návratu do rodinného prostředí. Dále popisuje způsoby a možnosti podpory rodinných příslušníků mladistvých uživatelů drog.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování:

Komise navrhla udělit kandidátce titul doktor (Ph.D.).

Zapsala: PhDr. Šárka Alföldy

Podpis předsedy komi